

Van Miltvuurbosjes, via "Destructie" tot "Animal Rendering"

De verwerking van dierlijk afval, zoals kadavers, staat voor velen van ons veraf. Toch hebben we er allemaal wel degelijk mee te maken. Niet alleen in de veeteelt, maar ook door onze huisdieren, wanneer die dood zijn gegaan.

In haar boek "Categorie één, Dierlijk afvalverwerking door de eeuwen heen" (VermeerBestseller.nl) beschrijft Ing. Anne-Marie Oudejans de verwerking van dierlijk afval vanaf de oudheid tot de dag van vandaag.

Enkele grepen uit het boek

Al in de Oudheid werd de niet eetbare delen van dieren gebruikt. Huiden werden verwerkt voor kleding en schoeisel, van de botten, hoeven en horens werden allerlei gebruiksvoorwerpen gemaakt. Zeep werd 3000 jaar voor onze jaartelling al door de Sumeriërs uit vet gemaakt.

De verwerking van kadavers en ander dierlijk afval werd lange tijd door maatschappelijke verschoppelingen gedaan. Dit werk was onaangenaam en smerig en er lagen allerlei besmettingsziekten op de loer. Als gevolg van hun werk hebben deze "vilders" vaak onder erbarmelijke en mensonterende omstandigheden moeten leven.

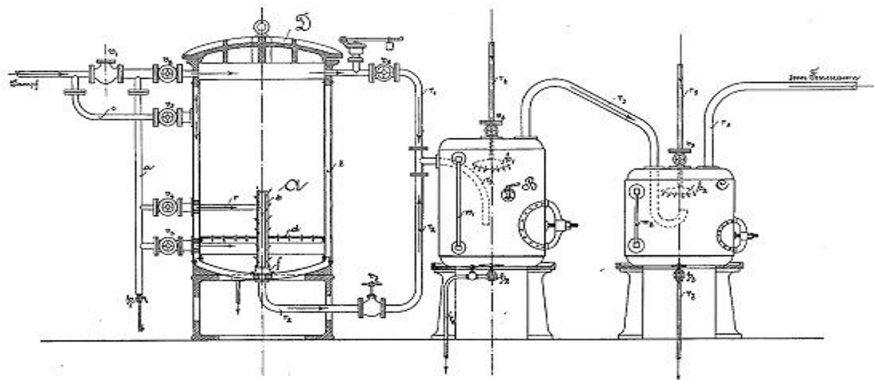

Lange tijd werden kadavers of de resten daarvan begraven of verbranden tot dat dit niet langer voldeed. Niet alleen gaf dat veel stankoverlast het was bovendien vaak een bron van besmettelijke ziekten.

In de negentiende eeuw kwam men met de eerste verwerkingsprocessen. Met deze processen werd het rotten gestopt, de ziektekiemen gedood en werd uit het kadavermateriaal vet en diermeel gewonnen. Men deed dit eerst door de kadavers handmatig (!) in hompen te hakken en die in grote ketels met stoom te verkoken.

In 1884 ontwierp de directeur van het Antwerpse slachthuis, Florent de la Croix, één van de eerste industriële installaties hiervoor. Vanaf die tijd zouden er een groot aantal van zulke processen gaan volgen.

F. DE LA CROIX IN ANTWERPEN.
Apparat zur Sterilisierung und Austrocknung von Thierleichen, Fleischabfällen u. dergl. unter gleichzeitiger Gewinnung von Fett und Leim.

Zu der Patentschrift
№ 57439.

In het verleden werd van het vet voornamelijk zeep en kaarsen gemaakt. Het diermeel werd gebruikt als meststof of voor veevoer.

In het belang van de volksgezondheid en de gezondheid van het vee werden al gauw wettelijke maatregelen getroffen voor de verwerking van kadavers en van afgekeurd vlees. Dat begon al in de Middeleeuwen met de aanstelling van vilders, die hun werk op bepaalde aangewezen plaatsen moesten doen. In de wat meer recente geschiedenis, in 1923 werden in Nederland de Vleeschwet en de Veewet van kracht. In 1942 werd de verwerking van dit materiaal apart geregeld in het Destructiebesluit, in 1957 gevolgd door de Destructiewet. Momenteel gelden hiervoor Europese verordeningen.

Rond de milleniumwisseling kregen we te maken met een aantal uitbraken van dierziekten. Met name door de uitbraak van de "gekke-koeien-ziekte" of BSE werden de producten, uit kadavermateriaal verboden. Kadavers, delen daarvan en bijvoorbeeld het ruggemerg en de hersenen van herkauwers wordt vanaf die tijd bestempeld als "categorie-1-materiaal". Categorie 1 materiaal moet voortaan wettelijk gedurende 20 minuten met verzadigde stoom een hittebehandeling krijgen bij 133 graden Celsius en een druk van 3 bar. Daarna moet het omgezet worden in vloeibare en vaste biobrandstoffen, die vervolgens bij hoge temperaturen moeten worden verbrand. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren in energiecentrales.

In tegenstelling tot wat de veel gebruikte term "destructie" suggereert, wordt dus al vanaf het verre verleden dierlijk afval omgezet in bruikbare producten. De Engelse term "animal rendering" is daarvoor een beter woord. "Rendering" betekent namelijk splitsing en teruggave. Het materiaal wordt inderdaad gesplitst en het geeft daarbij het vet en diermeel terug.

In feite vormt de verwerking van dierlijk afval daarmee één van de vroege voorlopers van het huidige "cradle-to-cradle principe"

Tenslotte is er in het boek ook ruime aandacht voor de juridische kanten van de dierlijk afvalverwerking tot en met de dag van vandaag.

"Categorie één, Dierlijk afvalverwerking door de eeuwen heen" ISBN 9789461931498
Uitgegeven bij VermeerBestseller.nl

Afbeelding: Commons.wikimedia.org public domain
Tekening behorend bij Duits patent 57439 uit 1884